

NOTAT

Finanstilsynet

4. oktober 2021

Redegørelse om inspektion i Sparekassen Vendsyssel

Indledning

Finanstilsynet var i maj/juni 2021 på inspektion i Sparekassen Vendsyssel, nu Sparekassen Danmark af 1871 (herefter sparekassen). Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt vægt på de områder, der havde den største risiko.

Sammenfatning og risikovurdering

Sparekassen Vendsyssel er en garantsparekasse, der udbyder traditionelle ind- og udlånsprodukter, primært til kunder i Nordjylland og den nordlige del af Midtjylland samt i mindre omfang i København.

Sparekassen er vokset kraftigt de seneste år, primært som følge af fusioner. Den netop gennemførte fusion med Jutlander Bank A/S vil øge sparekassens udlån med ca. 55 pct. og indlånene med ca. 70 pct.

Efter fusionen er sparekassen et af de største gruppe 2 pengeinstitutter.

Sparekassens udlånsportefølje er kendetegnet ved at have en høj andel landsbrugseksponeringer og relativt høje nedskrivninger, som hænger sammen med en noget ringere bonitet på porteføljen end gennemsnittet i gruppe 2.

Sparekassens basisindtjening har historisk ligget over gennemsnittet i gruppe 2 - i overensstemmelse med den valgte risikovillighed på udlånsporteføljen. Basisindtjeningen har dog været faldende, og forspringet til gruppe 2 er de seneste år indsnævret.

På inspektionen fandt Finanstilsynet eksempler på manglende konsistens mellem grænser fastsat i forretningsmodellen og underliggende dokumenter, hvilket øger risikoen for fejlforklaringer. Sparekassen fik et påbud om at sikre, at der sker en løbende ajourføring af relevante dokumenter.

Finanstilsynet fandt endvidere eksempler på komplicerede kreditansøgninger, der var behandlet elektronisk af bestyrelsen, hvilket udgør en risiko for, at sagerne ikke gennemgår en tilstrækkelig dybdegående drøftelse af risikoen inden bevilling. Sparekassen fik et påbud om at konkretisere, hvilke typer kreditansøgninger, der er egnede til behandling alene via elektronisk afstemning.

Ved gennemlæsningen af referaterne fra møderne i bestyrelsen samt revisions- og risikoudvalget konstaterede Finanstilsynet, at der var væsentlig rapportering om sparekassens risici, som ikke blev forelagt revisions- og risikoudvalget inden fremlæggelse for bestyrelsen. Endvidere var der på væsentlige mødepunkter ikke i tilstrækkelig grad refereret de førte drøftelser. Sparekassen fik et påbud om at styrke arbejdet i bestyrelsen samt revisions- og risikoudvalget, samt styrke refereringen af de førte drøftelser.

I kreditpolitikken fandt Finanstilsynet eksempler på områder, der manglede præcisering og en nøjere afgrænsning af risici. Sparekassen fik et påbud om at sikre, at kreditpolitikken afspejler bestyrelsens ønskede risikoprofil.

Finanstilsynet gennemgik i alt 191 udlån svarende til ca. 7,5 pct. af de samlede udlån. Gennemgangen viste, at sparekassen skal have fokus på at sikre en tilstrækkelig kvalitet blandt primært erhvervsudlån, der er bevilliget ude i afdelingerne. Ligesom sparekassens egen interne kontrol fandt Finanstilsynet, at der er behov for at styrke udarbejdelsen af virksomheds- og regnskabsanalyser og den deraf følgende risikoklassifikation, samt udarbejdelse af operationelle handlingsplaner med konkrete tiltag. Sparekassen havde forud for undersøgelsen selv identificeret en del fejl i risikoklassificeringen. Finanstilsynet fandt på trods heraf behov for yderligere ændringer af risikoklassifikationen.

Eksponeringsgennemgangen gav anledning til mindre reguleringer af enkelte nedskrivninger på i alt 1,2 mio. kr.

Sparekassens risikostyrings- og compliancefunktioner bestod før fusionen med Jutlander Bank A/S af én person i hver funktion, hvilket Finanstilsynet finder er lavt for et institut af sparekassens størrelse og også set i forhold til sammenlignelige institutter.

Finanstilsynet understreger, at det er vigtigt, at bestyrelsen løbende har fokus på at afsætte tilstrækkelige ressourcer til risikostyrings- og compliancefunktionerne.

På baggrund af inspektionen vurderer Finanstilsynet, at det opgjorte solvensbehov på 9,7 procent pr. den 31. marts 2021 er tilstrækkeligt til afdækning af sparekassens risici.